

21 501-02 Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 2261 Brief van de minister van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 januari 2021

Hierbij bied ik u het verslag aan van de informele videoconferentie van de leden van de Raad Algemene Zaken van 18 januari 2021.

De minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok

VERSLAG INFORMELE VIDEOCONFERENTIE VAN DE LEDEN VAN DE RAAD ALGEMENE ZAKEN D.D. 18 JANUARI 2021

Op maandag 18 januari jl. vergaderden de leden van de Raad Algemene Zaken (RAZ) informeel per videoconferentie. De minister van Buitenlandse Zaken nam deel aan de vergadering.

Prioriteiten EU-Voorzitterschap Portugal

Het Portugese Voorzitterschap presenteerde zijn prioriteiten¹: 1. Duurzaam economisch herstel aangejaagd door de groene en digitale transitie; 2. Het invullen van de sociale pijler van de EU om ervoor te zorgen dat de digitale en groene transitie eerlijk en inclusief verlopen waarbij het inzet op een sociale Top op 8 en 9 mei; 3. Het versterken van strategische autonomie van een open Europa. Het voorzitterschapsmotto luidt "Tijd om te handelen: voor eerlijke, groene en digitale samenwerking".

Specifiek voor de Raad Algemene Zaken presenteerde het voorzitterschap de volgende prioriteiten: 1. Covid-19-coördinatie, gekoppeld aan inspanningen voor het herstel; 2. MFK en NextGenEU, werken aan goedkeuring van alle instrumenten, inclusief nationaal herstel en tenuitvoerlegging Eigen Middelen Besluit; 3. Versterking van de *Rule of Law*, door onder meer de bespreking van het EU Democratie Actieplan (inzet is in februari) en landenspecifieke discussies middels RoL-dialogen gepland in april; 4. Conferentie over de Toekomst van Europa, Portugal zet de interinstitutionele onderhandelingen voort en wil de conferentie van de grond krijgen tijdens het eigen voorzitterschap; 5. Betrekkingen met het VK, werken aan de verdere implementatie van een allesomvattend, eerlijk en evenwichtig partnerschap, met focus op bescherming van de burger.

Aangaande EU-uitbreiding zal het voorzitterschap verder werken aan de implementatie van de nieuwe methodologie van het toetredingsproces van de landen in de Westelijke Balkan. Mogelijk zal het intergouvernementele conferenties organiseren, afhankelijk van de voortgang in de kandidaat-lidstaten. Ook zal het voorzitterschap verdergaan op de ingeslagen weg aangaande het gebruik van strategische prognoses in het beleidsproces², mogelijk staat dit op de agenda van de informele RAZ op 7 mei aanstaande.

Namens de Commissie reageerde vicevoorzitter Maroš Šefčovič positief op het gepresenteerde voorzitterschapsprogramma en benadrukte het belang van het bestrijden van de Covid-19-pandemie. Verder gaf hij aan dat de Commissie lidstaten meer te willen betrekken bij discussies over de strategische prognoses. De plannen hiervoor zal de Commissie op korte termijn bekendmaken. Een klein aantal lidstaten

¹ <https://www.2021portugal.eu/media/e0rjnvjdj/programme-for-the-portuguese-presidency-of-the-council-of-the-european-union-en.pdf>

²

<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/publicaties/2020/12/04/kabinetsreactie-commissierapport/kabinetsreactie+Commissierapport.pdf>

reageerde kort door de Portugese prioriteiten te verwelkomen en daarbij eigen accenten aan te brengen, zoals het belang van *Rule of Law*, economisch herstel en crisisbestendigheid van de EU.

Conferentie over de Toekomst van Europa

Het voorzitterschap lichtte kort de stand van zaken toe met betrekking tot de onderhandelingen over de gemeenschappelijke verklaring over de Conferentie met het Europees Parlement en de Europese Commissie. Vooralsnog is er geen overeenstemming tussen de instellingen over de gemeenschappelijke verklaring. Het voorzitterschap benadrukte hierbij op het hoogste politieke niveau te werken aan de overeenstemming over de ontstane impasse over het bestuur van de Conferentie en benadrukte het belang van een spoedige start van de Conferentie. Meerdere lidstaten benadrukten het belang om vaart te maken en verzochten het voorzitterschap om pragmatisch te zijn.

Het voorzitterschap gaf verder aan dat de Europese Commissie werkt aan een digitaal platform ten behoeve van de Conferentie. De Commissie gaf aan dat dit platform reeds klaar is voor gebruik.

Vervolgens volgde een beperkte gedachtewisseling van een klein aantal lidstaten over de startdatum van de Conferentie, zo snel mogelijk of juist wachten tot de epidemiologische situatie aanzienlijk verbeterd is, en de gewenste vorm van interactie, digitaal en/of fysiek, mede in het licht van COVID-19. Het voorzitterschap dankte de lidstaten voor hun inbreng en steun en gaf aan te streven naar een zo snel mogelijke start van de Conferentie en benoemde dat flexibiliteit nodig zal zijn als het gaat om de organisatie van de Conferentie. Indien het kabinet meer informatie ontvangt over de gezamenlijke verklaring zal uw Kamer daarover geïnformeerd worden.

COVID-19

De Commissie kondigde de mededeling van dinsdag 19 januari aan die is gericht op het bestrijden van een eventuele derde golf als gevolg van de mutaties van het virus. De mededeling zal ingaan op vier terreinen: vaccinatie uitrol en levering; testen en contactonderzoek van besmettingen; functioneren van de interne markt; en tonen van internationale solidariteit.

Sneller vaccineren is essentieel en de Commissie werkt aan het verkrijgen van extra vaccins. Er is een groot verschil in vaccinatiesnelheid binnen de EU terwijl een synchroon proces van belang is voor het functioneren van de interne markt. De Commissie gaf aan dat zij ook kijkt naar de rol van vaccinatiecertificaten. Meer capaciteit in de EU is nodig voor testen en *sequencing*, waarbij vijf a tien procent van de capaciteit van de positieve tests het doel is. Vaccins moeten zo snel mogelijk worden aangepast en worden getest op nieuwe varianten. Tenslotte noemde de Commissie het belang van internationale solidariteit, onder meer direct richting de Westelijke Balkan en andere buurlanden en via het multilaterale initiatief COVAX ten behoeve van wereldwijde toegang tot vaccins.

In de reacties gaven lidstaten aan dat vaccineren van de landen op de Westelijke Balkan van belang is en dat een apart traject zou moeten worden overwogen. Ook werd het belang van COVAX benadrukt om internationale solidariteit vorm te geven. Ten aanzien van het inperken van het vrij verkeer in de context van een derde golf gaven lidstaten aan dat volksgezondheid centraal staat maar dat lidstaten proportioneel moeten blijven handelen. Beperking van vrijetijdsverkeer kan legitiem zijn maar het werkverkeer vereist een andere benadering. Daarbij werd het belang van coördinatie van testen en quarantaine beleid door enkele lidstaten benoemd. Ook erkenden lidstaten belang van *sequencen* en delen van *best practices* op dit terrein. Een grote groep lidstaten erkende het belang om verder te spreken over gebruik van vaccinatiecificaten maar gaf aan dat het te vroeg is om over invoering van certificaten te spreken: daarvoor zijn nog teveel vragen ten aanzien van ethische, juridische en medische aspecten. Een kleinere groep lidstaten ziet het belang van een certificaat in relatie tot het vrij verkeer en wil vertraging in de discussie voorkomen. De Commissie gaf aan dat vaccincertificaten een gevoelige discussie betreft die zorgvuldig gevoerd moet worden, druk op deze discussie zal toenemen richting de zomer met de wens om weer vrij te kunnen reizen binnen de EU. De nadruk zou op dit moment voor veel lidstaten moeten liggen op vaccineren en in dat kader riepen enkele lidstaten de Commissie op om de druk verder op te voeren bij bedrijven om vaccins te leveren en de productie te versnellen. Enkele lidstaten en de Commissie gaven aan dat parallelle afspraken van lidstaten met producenten onwenselijk zijn: het is van belang dat de EU eensgezind optreedt.

Nederland noemde dat maatregelen zijn aangescherpt met het oog op de mutaties van het virus, dat testen nodig zijn om Nederland in te kunnen reizen en dat van reizigers uit een aantal landen extra sneltesten worden gevraagd. De laatste stand van zaken rondom inreisbeperkingen is uw Kamer op 19 januari toegegaan middels de kabinetsreactie op het 96^e OMT advies deel 2 (Kamerstuk 25 295, nr. 912). Nederland vindt het belangrijk dat de afspraken ten aanzien van coördinatie van maatregelen worden herzien in het licht van de mutaties om zo een Europese aanpak te kunnen blijven volgen. Nederland erkende het belang van een Europese aanpak van vaccinatiecificaten maar gaf aan dat nog veel vragen beantwoord moeten worden. Nederland onderschreef daarnaast het belang dat de Commissie hecht aan internationale solidariteit op het gebied van vaccins en benadrukte hierbij de steun aan COVAX.